

Pijn om het werk

Jaarlijks krijgen bijna 150 duizend personen een bedrijfsongeval. Een derde van de mensen gaat meteen weer aan het werk. Bijna een vijfde van de mensen dat letsel heeft overgehouden aan het ongeval is langer dan een maand ziek thuis.

Van de beroepsbevolking in Nederland heeft in 2000 2,1 procent één of meer bedrijfsongevallen meegemaakt. Dit komt overeen met een kleine 150 duizend personen. Mannen hebben vaker een bedrijfsongeval dan vrouwen, allochtonen vaker dan autochtonen. Jongeren en laagopgeleiden rapporteren vaker een bedrijfsongeval dan ouderen en hoogopgeleiden.

Werknemers zijn vaker betrokken bij een bedrijfsongeval dan zelfstandigen.

Mensen die een bedrijfsongeval hebben gehad, maken gemiddeld 1,2 ongevallen per persoon per jaar mee. Het aantal bedrijfsongevallen per honderd personen van de beroepsbevolking komt daarmee op ruim 2,5. Dit is het percentage mensen met ten minste één bedrijfsongeval (2,1 procent) vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal bedrijfsongevallen per persoon per jaar (1,2). In totaal vonden er in Nederland in 2000 ruim 175 duizend bedrijfsongevallen plaats.

Risico's

In de bouwnijverheid is het percentage werkenden dat een bedrijfsongeval krijgt het hoogst, te weten 3,8. Daarmee lopen werkenden in de bouw twee keer zo vaak risico op het krijgen van een bedrijfsongeval als gemiddeld (2,1 procent). In de landbouw, de horeca en de industrie is dit risico anderhalf keer zo groot als gemiddeld (3 procent). Werkenden in de financiële en zakelijke dienstverlening, het openbaar bestuur en onderwijs en gezondheids- en welzijnszorg hebben juist minder kans op het

krijgen van een bedrijfsongeval (kans rond de 1 procent). Het minst groot is de kans op een bedrijfsongeval in de bedrijfstak financiële instellingen (0,2 procent).

Wat opvalt, is het grote aandeel van technische beroepen in de bedrijfsongevallenstatistiek. De meeste bedrijfsongevallen vinden plaats in de lagere technische metaalkunde (8,3 procent). In deze beroepsgroep vinden we onder andere constructiebankwerkers en plaatwerkers.

Botbreuken

Van alle mensen die door een bedrijfsongeval letsel hebben opgelopen heeft 18 procent ernstig letsel, 63 procent heeft minder ernstig letsel. Vrouwen en laagopgeleiden hebben vaker een ernstig letsel, allochtonen en jongeren hebben juist minder vaak een ernstig letsel opgelopen.

Mensen met ernstig letsel rapporteren onder andere botbreuken (13 procent), brandwonden (4 procent), vergiftiging of vergassing (1 procent) en amputatie (1 procent). Van de minder ernstige letsels gaat het om een verrekking of verstuiking (15 procent van de gevallen), open wonden of snijwonden (30 procent), kneuzing (24 procent) en infectie door virussen of bacteriën (één procent). In de sector vervoer en communicatie is het percentage mensen dat ernstig letsel overhoudt aan het ongeval hoger dan in de totale groep mensen met een bedrijfsongeval. In de industrie, handel, het openbaar bestuur en onderwijs komen minder ernstige letsels juist vaker voor.

Aan het werk

Van de personen die letsel hebben opgelopen heeft 34 procent het werk niet hoeven verzuimen en kon meteen weer aan het werk. De overigen zijn enige tijd thuis gebleven. Zevenentwintig procent van de mensen die thuis bleven, was langer dan een maand thuis. Iets meer dan de helft van de thuisblijvers bleef na het laatste bedrijfsongeval maximaal twee weken thuis.

Nederland en Europa

Vergelijkende cijfers over het aantal bedrijfsongevallen in Europa hebben betrekking op mensen die als gevolg van een bedrijfsongeval meer dan drie dagen niet hebben gewerkt. Het aantal personen dat betrokken is bij één bedrijfsongeval is in ons land lager dan in Europa, te weten 9,9 en 16,1 personen per duizend werkenden. Het aantal personen dat twee of meer bedrijfsongevallen heeft gehad, is ook lager (0,9 en 1,7 personen per duizend werkenden).

Bij de vergelijking van de Nederlandse en de Europese cijfers passen twee kanttekeningen. Ten eerste heeft het Nederlandse cijfer betrekking op mensen die per week 4 uur of meer werken of hebben gewerkt, in de andere Europese landen zijn ook de ongevallen geteld van personen die per week 1 tot 4 uur werken. Hierdoor is het aantal personen met één of meer ongevallen in Nederland waarschijnlijk iets overschat. Daar staat tegenover dat de Nederlandse cijfers waarschijnlijk iets zijn onderschat omdat mensen die meerdere ongevallen hebben gehad maar bij het meest recente ongeval geen letsel hebben opgelopen, beschouwd zijn als mensen zonder bedrijfsongevallen.

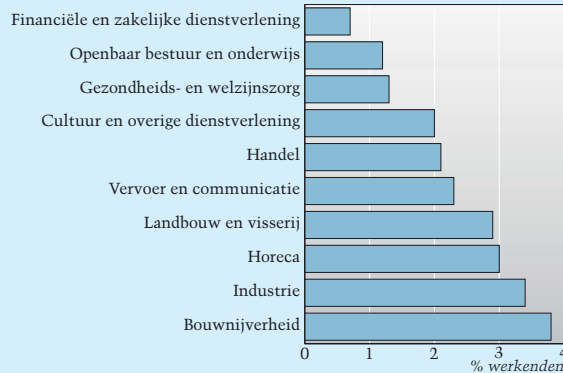
Saskia Janssen

Module bedrijfsongevallen

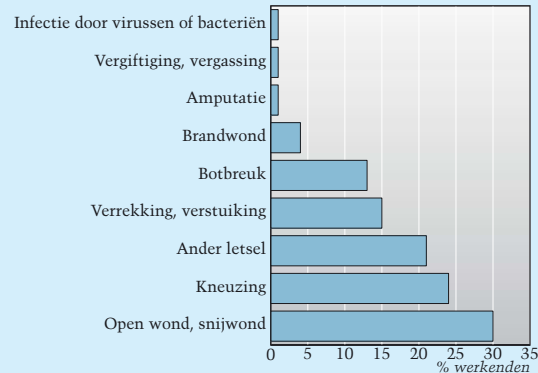
In de *Enquête beroepsbevolking (EBB)* van 2000 is voor het eerst een module voor het meten van bedrijfsongevallen opgenomen. Er zijn negen vragen over bedrijfsongevallen opgenomen in de EBB. De vragen hebben betrekking op de volgende onderwerpen: het aantal ongevallen, het opgelopen letsel als gevolg van het ongeval, het verzuim als gevolg van het ongeval en de werkkring waarin het ongeval plaatsvond. De vragen zijn alleen gesteld aan respondenten die op het moment van enquête 4 uur of meer werkten en aan respondenten die op dat moment werkloos waren maar minder dan één jaar geleden wel vier uur of meer werkten. Behalve de werkzame beroepsbevolking heeft dus ook een gedeelte van de werkloze beroepsbevolking de vragen beantwoord. De gegevens in dit artikel zijn (waar mogelijk) gebaseerd op deze populatie. Meer over het onderwerp in de *Arbeidsomstandighedenmonitor 2001*.

Bedrijfsongevallen, 2000

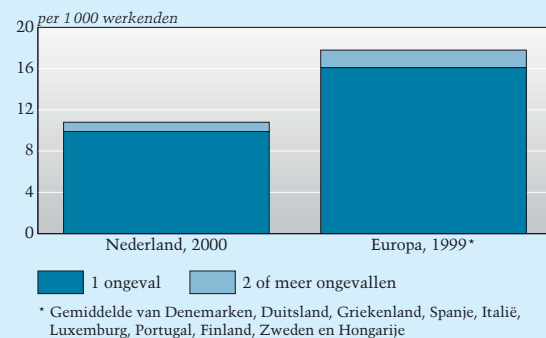
een of meer ongevallen naar sector

met letsel naar aard

Nederland en Europa

Duur ziekteverzuim door bedrijfsongeval, 2000

